

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 8P/29/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7821200656
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Dušáková
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2021:7821200656.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava, sudkyňou JUDr. Jarmilou Dušákovou, v právnej veci vo veci starostlivosti súdu o maloletého V. L., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpeného Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v P., dieťaťa rodičov - matky C. P., nar. XX.XX.XXXX a otca V. T., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom XXX XX O., U. XXX, v konaní o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým, takto

rozhodol:

I. Okresný súd Rožňava nad výchovou maloletého V. L., nar. XX. X. XXXX n a r i a ě u j e ústavnú starostlivosť, ktorú bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny V. s účinnosťou odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Súd z a v ä z u j e matku maloletého C. P., nar. XX. XX. XXXX a otca maloletého V. T., nar. XX. XX. XXXX každého osobitne prispievať na výživu maloletého sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, podľa Zákona o životnom minime v účinnom znení, od právoplatnosti rozsudku, vždy do 15-teho dňa toho - ktorého mesiaca na účet Centra pre deti a rodiny V..

III. Súd z r u š u j e uznesenie Okresného súdu Rožňava, sp. zn. 0PPOm 1/2020 - 4 zo dňa 23. 9. 2020, ktorým bol maloletý dočasne zverený do ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny V..

IV. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

1. Okresný súd Rožňava uznesením sp. zn. 0PPOm/1/2020 - 4 zo dňa 23.09.2020 dočasne zveril maloletého V. L., nar. XX.XX.XXXX do ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny V.. Uznesením sp. zn. 8P/29/2021 - zo dňa 08.06.2021 súd začal z úradnej povinnosti konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým.

2. Súd na pojednávaní dňa 08.07.2021 vykonal dokazovanie za prítomnosti matky maloletého a oboznámil sa s listinnými dôkazmi, pričom zistil nasledujúci skutkový a právny stav.

3. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že zotrvanie maloletého v ústavnej starostlivosti je naďalej dôvodné a nevyhnutné, nakoľko podľa správ Obce O. ako aj anonymného podnetu ohľadom rodiny maloletého bolo zistené, že rodičia aj naďalej opúšťajú svoju domácnosť za účelom konzumácie alkoholu a teda nevytvárajú riadne podmienky pre návrat svojich detí z ústavnej starostlivosti. Síce vo svojej domácnosti vytvorili jednu izbu, čo však nezakladá dôvod na návrat detí k svojim rodičom, pretože svojím benevolentným správaním nevedia pre deti zabezpečiť bezpečné prostredie a riadnu starostlivosť.

4. Ústredie práce sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce sociálnych vecí a rodiny vo svojom písomnom vyjadrení uviedol, že mal. V. L., nar. XX.XX.XXXX pochádza mimomanželského vzťahu matky C. P., nar. XX.XX.XXXX, t.č. bytom U. XXX, O. a otca V. T., nar. XX.XX.XXXX, t.č. bytom U. XXX, O.. Z ďalšieho mimomanželského vzťahu matky a neuvedeného otca pochádza mal. O. L., nar. XX.XX.XXXX. Z manželského vzťahu matky a B. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom Č.. Q. XXX, O. pochádza mal. V. P., nar. XX.XX.XXXX. Manželia však spolu nežijú a napriek tomu ani do dnešného dňa nepodali návrh na rozvod ich manželstva. Rodina na adrese U. XXX, O. žije v prenajatom starom schátralom rodinnom dome, ktorého nájomcom je otec terajšieho životného partnera matky, O. Z.. Rodina má k dispozícii jednu miestnosť. Voda ani elektrická energia nie sú zavedené. V domácnosti je neporiadok, hygiena prostredia je na veľmi nízkej úrovni. Počas šetrení domácnosti bol zistený aj výskyt hlodavcov, ktoré už stratili plachosť, jedli pripravené jedlo priamo z taniera, ktorý bol položený na sporáku na tuhé palivo. Starostlivosť o deti je zabezpečovaná na nedostatočnej úrovni, deti sú vždy špinavé, neprebalené. Tunajšie O SPODaSK opakovane prijalo podnety týkajúceho sa zanedbávania starostlivosti o deti zo strany rodičov. Dňa 18.08.2020 tunajší ÚPSVaR telefonicky kontaktovala p. A. P. a uviedla, že matka svoje deti zanechala doma bez dozoru a v podnapitom stave aj s druhom domácnosť opustili. Následným šetrením bolo zistené, že matka so svojim druhom so sebou zobrali dve mal. deti a mal. V. zanechali pri matkinej starej matke, M. L., ktorá uviedla, že súhlasila s tým, že sa o maloletého postará pokiaľ sa rodičia vrátia domov. Pri šetrení dňa 18.08.2020, sa už rodičia nachádzali doma a boli vyzvaní, aby svoje deti neopúšťali a k výchove detí pristupovali zodpovedne. Dňa 02.09.2020 tunajšie O SPODaSK prijalo anonymný podnet, že rodičia deti ponechali doma a odišli za kamarátmi do B., kde požívajú alkohol. Následným šetrením bolo zistené, že maloleté deti sa nachádzali v starostlivosti širších príbuzných a rodičia sa skutočne nachádzali v obci B.. Osoby u ktorých boli deti ponechané sa o ne náležite starali a uviedli, že sa s rodičmi dohodli o zabezpečení starostlivosti o deti. Následne bolo zistené, že rodičia maloletých detí sa skutočne nachádzajú v rómskej osade v obci B.. Matka uviedla, že sú tam už tri dni na návšteve u kamarátov. Druh matky, V. T. spal, bolo obtiažne ho prebudiť. Po prebudení javil známky ťažkej opitosti, k čomu sa aj sám priznal. Matka známky požitia alkoholických nápojov nejavila. Rodičia boli vyzvaní k tomu, aby sa okamžite vrátili domov a prevzali starostlivosť o svoje deti, čo aj urobili. Rodičia boli opäť vyzvaní, aby svoje deti neopúšťali a k výchove detí pristupovali zodpovedne a vyhýbali sa požívaniu alkoholických nápojov. Bolo im oznámené, že ak opakovane ponechajú svoje maloleté deti bez starostlivosti, resp. si deti odložia k príbuzným a vo svojej domácnosti nezabezpečia náležitý poriadok, hygienu a bezpečné prostredie, úrad pristúpi k podaniu návrhu na vydanie neodkladného opatrenia za účelom dočasného zverenia maloletých detí do ústavnej starostlivosti. Dňa 23.09.2020 o 16:05 hod. telefonicky kontaktoval oddelenie SPODaSK terénny sociálny pracovník obce O. - M.. Q. L. a uviedol, že počas šetrenia v rodine zistil, že matka detí so svojim druhom opäť odišli do obce B. a zobrali so sebou aj maloletú O. a maloletého V.. Mal. V. však ponechali v starostlivosti O. Z. - otca V. T., ktorý tiež žije v tom istom rodinnom dome ako rodičia a ich deti. Na O. Z. však badal známky opitosti, na miesto preto privolať hliadku OO PZ O. za účelom vykonania dychovej skúšky, ktorou bolo O. Z. v dychu nameraných 1,13 mg/l alkoholu v dychu. Skonštatoval preto, že menovaný nie je schopný sa postarať o dieťa v tak útlom veku. Ďalej uviedol, že všetky tri deti je nevyhnutné z rodiny vyňať, nakoľko rodičia pravidelne požívajú alkohol o svoje deti sa nestarajú na požadovanej úrovni a vystavujú ich riziku ohrozenia ich života a zdravia. Uznesením sp. zn. 0PPOm/3/2021 zo dňa 23.09.2020 súd dočasne zveril maloletú O. L. do ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny V.. Rodičia po umiestnení maloletých detí ÚPSVaR v záujme riešenia situácie nekontaktovali až do mesiaca máj 2021. Maloleté deti v zariadení však telefonicky pravidelne kontaktovali a zaujímali sa o ne. V rodine boli opakovane vykonané šetrenia pomerov ako aj snaha motivovať rodičov k vedeniu riadneho života, vyhýbaniu sa konzumácii alkoholických nápojov a úprave svojich bytových pomerov hlavne v oblasti zvýšenia hygieny prostredia. Pri poslednom šetrení v rodine bolo zistené, že rodičia zariadili pre mal. deti izbu, v ktorej sa nachádzali dve postele. Matka uviedla, že aj so svojim druhom sú na prevzatie starostlivosti o svoje deti pripravení. Na otázku, či vedú riadny život a vyhýbajú sa konzumácii alkoholu odpovedali kladne, požívanie alkoholu a opúšťanie domácnosti za týmto účelom negovali. Matka ďalej uviedla, že v súčasnosti je tehotná, termín pôrodu uviesť nevedela. Pre novorodenca rodičia nevedeli preukázať žiadne potreby. Potreby nevedeli preukázať ani pre maloleté deti umiestnené v CDR V.. Snaha matky o návrat maloletých detí do jej starostlivosti sa javila ako formálna. Situácia v rodine bola konzultovaná aj s terénnymi sociálnymi pracovníkmi obce O., ktorí uviedli, že neodporúčajú návrat mal. detí do starostlivosti matky, nakoľko nenastala žiadna zmena v spôsobe jej života. Matka so svojim druhom podľa vyjadrenia E. O. aj naďalej pravidelne požívajú alkoholické nápoje a často odchádzajú do B., resp. doma usporadúvajú stretnutia s kamarátmi kde sa venujú zábave a konzumácii alkoholu. Dňa 28. 05. 2021 oddelenie SPODaSK telefonicky kontaktoval anonymný oznamovateľ, ktorý uviedol, že matka aj

napriek tomu, že je tehotná denne požíva alkohol, v rodine sú časté zábavy s hlasnou hudbou až do noci a preto chcel upozorniť orgán SPODaSK, aby maloleté deti boli ponechané v ústavnej starostlivosti. Na základe vyššie uvedeného ÚPSVaR zastáva názor, že maloletý V. a jeho súrodenci - maloletá O. a maloletý V. sú aj naďalej odkázaní na ústavnú starostlivosť. Prehodnotiť situáciu v rodine bude možné až po pôrode matky v závislosti od toho, v akej miere sa rodičia zvládnu postarať o novorodenca.

1. Zo správy Centrum pre deti a rodiny V. ako z výpovede zástupcu vyplýva, maloletý V. sa adaptoval veľmi rýchlo, v zariadení je to obľúbené dieťa. Je tam spolu so svojou sestrou. Najmladší súrodeneц je v profesionálnej náhradnej rodine a súrodenci udržiavajú kontakty medzi sebou. Deti si zvykli na zariadenie, adaptovali sa. S deťmi nie sú problémy. V. sa naučil už aj rozprávať, už je odplienkový, vie sa samostatne najesť. Je takým potešením v skupine. Matka bola deti navštíviť 16. 6. 2021, maloletý V. matku nepoznal, najstaršia O. - áno, deti k matke nemajú vytvorený nejaký bližší vzťah. Jediné O. plakala za mamou, keď mama odchádzala, ale malý V. nie. Matka kontaktuje deti telefonicky, s malou O. asi tri krát týždenne, maloletý V. nevydrží komunikovať s mamou. Otec detí ešte nevolal, on sa o deti nezaujíma a bola ešte aj stará mama na návšteve, spolu aj s matkou - dňa 16. 6. 2021. Okrem toho, že matka bola deti raz navštíviť, poslala aj balík v decembri, apríli a máji tohto roku. Zatiaľ zo strany rodičov nebola určená povinnosť platenia výživného na maloleté deti. Tiež, keď bola matka raz na návšteve aj so starou matkou, deťom doniesli sladkosti aj nejaké ovocie.

2. Podľa § 54 ods. 2/ písm. b Zákona o rodine súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka.

3. Podľa § 54 ods. 5/ Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

4. Podľa § 55 ods. 1/, 2/ Zákona o rodine súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené. Ak súd nariadiť ústavnú starostlivosť z dôvodov, ktoré sú na strane rodičov, v rozhodnutí zároveň určí rodičom dieťaťa primeranú lehotu na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote zabezpečia, súd ústavnú starostlivosť zruší. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote nezabezpečia, súd začne aj bez návrhu konať o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo konanie o zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti.

5. Podľa § 81 ods. 1/, 2/ Zákona o rodine ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

6. Podľa § 62 ods. 1/ až 5/ Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné

má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

7. Podľa § 75 ods. 1/ Zákona o rodine pri určení výživného prihladne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

8. Podľa § 76 ods. 1/ Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

9. Podľa § 81 ods. 1P Zákona o rodine ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

10. Z vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že v predmetnej veci je momentálne pre dieťa najvhodnejším a najoptimálnejším riešením nariadenie ústavnej starostlivosti. Súd vychádzal z toho, že návrat maloletého do starostlivosti matky je vylúčený pre jednak nedostatočný záujem matky, ako aj jej terajšieho druha o starostlivosť o maloletého, a hlavne s poukazom na tú skutočnosť, že dieťa v rodine nemá zabezpečené ani základné životné potreby. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že rodičia zanedbávajú starostlivosť o svoje deti, neustále požívajú alkoholické nápoje, opakovane opúšťajú dom za účelom stretnutia s kamarátmi, zábavy a konzumácie alkoholu, pričom nechávajú maloleté dieťa v starostlivosti príbuzných. V súčasnosti obývajú jednu izbu v prenajatom starom schátranom rodinnom dome, bez zavedenia vodovodnej, respektíve elektrickej prípojky. Hygiena prostredia je na veľmi nízkej úrovni. Pri poslednom šetrení bolo zistené, že rodičia zriadili pre maloleté deti izbu, v ktorej sú umiestnené dve postele, avšak nevedeli žiadnym spôsobom preukázať zabezpečenie potrieb pre deti toho času umiestnené v Centre pre deti a rodiny V., ani pre novorodenca.

11. O zaviazaní prispievať na výživu maloletého dieťaťa minimálnym výživným súd rozhodol z dôvodu, že matka je bez príjmu nepoberá dávku v hmotnej núdzi, rodičovský príspevok ani dávku nezamestnanosti. Otec taktiež nepoberá žiadne sociálne dávky ani príspevky, podľa tvrdení matky rodina žije len z príjmu otca, ktorý predstavuje približne sumu 150,00 Eur mesačne z brigádnických prác. Výživné je potrebné uhradiť vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred, na účet Centra pre deti a rodiny V., do ktorého zariadenia je maloleté dieťa umiestnené.

12. Súd zároveň rozhodol o zrušení neodkladného opatrenia nariadeného Okresným súdom Rožňava pod sp. zn. 0PPOm/1/2020 - 4 zo dňa 23.09.2020, ktorým bol maloletý dočasne umiestnený do Centra pre deti a rodiny V..

13. O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tejto zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach do 15 dní od jeho doručenia v 3 vyhotoveniach. (§59 ods.1 CMP)

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1, 2 CSP,

(1) Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a/ neboli splnené procesné podmienky,

b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c/ rozhodoval vylúčený sudca, alebo nesprávne obsadený súd,

d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

(3) Podľa § 62 ods. 1 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.